

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СТАНУ ДЕПОЗИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

В умовах становлення та розвитку в Україні ринкових відносин особливого значення набуває здатність національної економіки акумулювати фінансові ресурси та трансформувати їх у інвестиційно-кредитні. Провідна роль у цьому процесі належить депозитному ринку, який виступає своєрідним буфером між бажаннями та потребами економічних суб'єктів, які мають певний обсяг тимчасово вільних грошових коштів, та тими, які його потребують.

Стан депозитного ринку в Україні характеризує сформованість ресурсної бази для комерційного банку, є основою кредитної діяльності, що впливає на фінансові результати банку, а його дослідження дозволяє виявити наявні проблеми для подальшого їх усунення. Депозитна діяльність є одним із основних видів діяльності комерційних банків, без якої їх існування втрачає будь-який сенс. Саме тому, дослідження динаміки змін на депозитному ринку в Україні є необхідним та актуальним.

Сьогодні українські банки постійно здійснюють пошук оптимального варіанту формування банківських ресурсів. Із погляду стабільності ресурсної бази і в цілому діяльності банку необхідно, щоб велику частину його ресурсів становили строкові вклади. Але, на жаль, нестабільність економіки, що має місце у нашій державі, не сприяє довірі вкладників вкладати свої кошти на тривалий термін у банк.

Часи, коли за вклади у гривні давали понад 20%, – у минулому. Сьогодні максимум, що можна отримати від надійних банків, – 17-18% річних у гривнях. До того ж зазвичай такі великі відсотки дають тільки під довгострокові вклади – на рік і більше. Враховуючи коливання курсу та рівень інфляції за останні роки, за цей час можна більше втратити, ніж заробити [1, с. 26-33].

Банки залучають клієнтські кошти юридичних, фізичних осіб, інших банків шляхом їх розміщення на депозитних і поточних рахунках. Ведення та обслуговування рахунків дозволяє банкам розпоряджатися тимчасово незатребуваними залишками коштів, що визначає можливість формування банківських ресурсів із залучених клієнтських коштів. Залучаючи засоби з дуже різними параметрами, як за тривалістю перебування їх в банку, так і за вартості, а також у відповідності з різними договірними умовами, банк акумулює різномірну сукупність тимчасових засобів.

При виборі вкладниками банку, з яким планують співпрацювати, орієнтуються на різні рейтинги банків України. Щоб оцінити ризики вкладень клієнтам (як компаніям, так і фізичним особам) завжди слід мати якісь певні орієнтири, якими часто слугують певного виду рейтинги.

Як видно з рис. 1, лідером даного рейтингу виступає Приватбанк, розміри депозитного портфеля якого є майже у 5 разів більшими від депозитного портфеля банку, який посідає друге місце, тобто від Райффайзен Банк Аваль, а третю позицію лідерів займає Альфа-Банк з розмірами портфеля вкладів фізичних та юридичних осіб – 28,6 млрд. грн., і це говорить про те, що ці банки є найбільш платоспроможними.

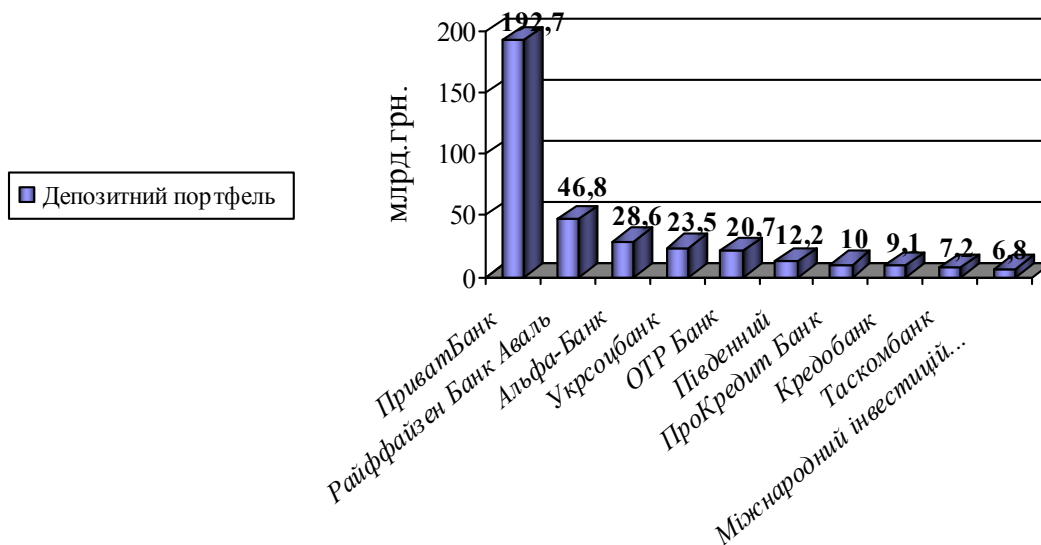

Рис. 1. Рейтинг Банків України за сумами депозитного портфеля за результатами 2017 року [3]

На рейтинг найбільших банків України у 2017 році значний вплив виявив, так званий, фактор власника. Оскільки, стабільність і стійкість під впливом стресових умов багато в чому забезпечує вчасне поповнення капіталу і ліквідних ресурсів. І великим тому підтвердженням являється відсутність фактів визнання неплатоспроможним жодного банку, належного міжнародним фінансовим холдингам або державі.

В 1 півріччі 2017 року кількість працюючих банків скоротилась до 88 фінансових установ, в тому числі 38 банків з іноземним капіталом. Так, доля іноземного капіталу більшості банків в статутному становить 56% [2].

Загалом ситуація з депозитами виглядає так: що надійніший банк, то нижчі ставки за депозитами. Тож, якщо для вас найважливіше безпека ваших заощаджень – відкривайте депозит у банках, які належать західним фінансовим установам. Щоправда, останніх в

Україні залишилося небагато. Великий європейський банківський бізнес на нашому ринку ще присутній.

Протягом останніх років банківський ринок демонструє впевнену і виважену тактику по досягненню все більших і більших значень депозитних вкладів, про що свідчать зниження депозитних ставок і зростання сум вкладів у національній валюті. Можна говорити про те, що головними причинами збільшення обсягів депозитів і зменшення депозитних ставок є зменшення рівня інфляції, зниження з 1.01.2016 ставки податку на доходи від депозитів з 20% до 18%, стабілізація валютного курсу, зняття обмежень на повернення валютних депозитів.

Отже, в даний час через ряд факторів ринок депозитних послуг є нестабільним. Тому для покращення ситуації зі сторони банків необхідно докласти великих зусиль, щоб повернути довіру своїх громадян. З метою залучення більшої кількості клієнтів для розміщення своїх вільних коштів до банків, необхідно запропонувати найбільш вигідні та оптимальні умови, ніж є на даний момент, тобто, розробити для клієнтів цілий комплекс варіантів вкладів на різних умовах, що допоможуть кожному клієнту підібрати для себе найвигідніші депозити. При покращенні умов по залученню вільних коштів громадян потенційним вкладникам необхідно скористатися цим шансом, адже після тривалої кризи ситуація в банківській сфері та економіці в цілому стабілізується, оскільки економіка йде в циклічному порядку. Однак, попри нестабільність депозитного ринку, результати проведеного дослідження демонструють позитивну динаміку в організації депозитної діяльності українських банків. Обсяг депозитних ресурсів за останні роки збільшився, що свідчить про поступове відновлення довіри клієнтів-вкладників до банківської системи.

Література

1. Береславська О. І. Девальвація гривні та спричинені нею виклики для України // Вісник Національного банку України.– 2015.– №2. – С. 26-33.
2. Офіційний сайт Національного Банку України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.
3. Офіційні рейтинги банків України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://banker.ua/officialrating/>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>